

Članak Larry Butlera, prvog zamjenika visokog predstavnika: “Reforma pravosuđa podrazumijeva posao i pravdu”

Reforma pravosuđa u Bosni i Hercegovini ima veoma jasan cilj – zatvoriti kriminalce iza rešetaka i time učiniti život boljim i sigurnijim za poštene građane koji se pridržavaju zakona. Posljednjih godina bilo je dosta kritike na račun raznih programa koji za cilj imaju iskorjenjivanje korupcije i pristranosti iz pravosuđa. Neke od ovih kritika su bile opravdane. Početne mjere poboljšanja plata i općenito rezultata rada sudija i tužilaca dale su prilično neujednačene rezultate. Međutim, od 2002. godine došlo je do intenziviranja napora na ovom planu, tako da se sada pojavljuju rezultati.

U prošlosti se pretpostavljalo da su neki pojedinci, kojima je suđeno i koji su osuđeni u protekloj godini, bili van domašaja zakona zbog njihovih političkih veza i finasijskih resursa.

On i svi ostali poput njih više nisu iznad zakona – a to je nešto što će svi poštteni građani pozdraviti.

Naime, najozbiljnija kritika koja se može uputiti na račun procesa reforme pravosuđa u Bosni i Hercegovini jeste da taj proces nije bio dovoljno brz, temeljit i energičan – ali to se sada promijenilo.

Sve više zahvaljujući nastojanjima Visokog sudskog i tužilačkog vijeća, kao i opredijeljenosti nekolicine hrabrih tužioca, sudija, političara, novinara i građana, nezavisnost i

integritet pravosuđa stalno jačaju.

Kome to donosi korist?

Donosi korist svim građanima koji poštuju zakon.

Kome to nanosi štetu?

Nanosi štetu svakom nepoštenom biznismenu, svakom korumpiranom političaru i profesionalnom kriminalcu.

Težak zadatak rehabilitovanja pravosuđa nije specifičan samo za poslijeratnu Bosnu i Hercegovinu. U mojoj zemlji se tokom cijelog 20. vijeka vodila bitka između organizovanog kriminala i onih koji su posvećeni očuvanju integriteta pravosuđa. Mnogim čitaocima su poznate okolnosti u vezi sa krivičnim gonjenjem i izricanjem presude Al Caponeu, čikaškom gangsteru, početkom 1930-tih godina. Zbog zastrašivanja i nepouzdanosti čikaške policije bilo je nemoguće čak i uhapsiti, a pogotovo osuditi Caponea za bilo koje od ubistava koje je počinila njegova banda. Međutim, poreski organi vlasti su bili mnogo efikasniji od policije, i nakon što je u posljednjem času iznenada i neočekivano došlo do rotacije članova porote u postupku, tužilaštvo je osiguralo presudu kojom je Capone proglašen krivim po osnovu poreske utaje, čime je okončana njegova vladavina terora.

Time je ponovo potvrđena i uspostavljena vladavina zakona, i to ne samo u Čikagu već i širom Sjedinjenih Američkih Država.

Vladavina zakona je jasna i nedvosmislena – ona služi i štiti većinu građana koji poštuju zakon, i predstavlja prokletstvo za kriminalnu manjinu.

Al Caponeu se to nije dopalo, kao ni svim kasnijim generacijama kriminalaca i korumpiranih političara, kako u Sjedinjenim Državama tako i u svakoj drugoj zemlji.

Moramo biti potpuno jasni: Bosna i Hercegovina sada vodi očajničku bitku protiv kriminala. Ta bitka će biti izgubljena

ako se ne sačuva integritet pravosuđa. Svrha reforme pravosuđa je upravo da se sačuva taj integritet.

Neizvjesnost u pogledu vladavine zakona u ovoj zemlji doprinosi odvrćanju stranih investicija, koje su neophodne za stvaranje novih radnih mjesta i eliminisanje siromaštva. Strani investitori kakve želite neće uložiti svoj novac u zemlju ako vjeruju da rad njenih sudova može biti ozbiljno ugrožen.

Cilj reforme pravosuđa je da pomogne da kriminalci budu zatvoreni iza rešetaka, te na taj način pruži sigurnost građanima koji poštuju zakon, pomogne da se privuku strana ulaganja i eliminiše siromaštvo. Političari mogu pokazati svoju podršku tako što će podržati rad Visokog sudskog i tužilačkog vijeća (a ne žaliti se na rad organa pravosuđa kada je jedan od njih uhapšen i osuđen), i održati nivo plata sudija i tužilaca kako bi smanjili mogući uticaj kriminalaca i korumpiranih političara.

Ako se političari izjasne da su protiv reforme pravosuđa i rade kako bi narušili nezavisnost organa pravosuđa, onda moraju objasniti i zašto.

Lawrence Butler je prvi zamjenik visokog predstavnika u Uredu visokog predstavnika.